

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců a JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy ve věci

žalobce: **Bc. M. H.**, narozený dne X
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 11. 2024, č.j. 10.01-000510/24-0003,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým neurčila žalobci

advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby. Žalobce žádal o určení advokáta bezplatně dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., zákona o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o advokacii“, příp. „ZA“), k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Praze (dále též „Krajský soud“) ze dne 29. 8. 2024, č. j. 105 Co 22/2024-72.

2. Žalovaná neurčila žalobci advokáta z těchto důvodů:

- žadatel neprokázal, že je osobou, jejíž příjmové a majetkové poměry odůvodňují určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně, nedoložil řádně doklady o svých poměrech (§ 18c odst. 4, § 18c odst. 5 věta první zákona o advokacii),
- žalobce zjevně nadužívá institut určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní pomoci

Žalobní body

3. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. Namítá, že v napadeném rozhodnutí žalovaná počet 53 podaných žádostí vydává za důvod pro nevyhovění žádosti, aniž by přihlédla k povaze konkrétního řízení, na které se žádost vztahuje a své rozhodnutí přesvědčivě odůvodnila.
4. Další nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje v tom, že pokud jde o závěry žalované o nesplnění podmínek dle ust. § 18c odst. 4 a § 18c odst. 5 věta první zákona o advokacii (body 7, 8 a 9), je skutkový a procesní stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí, v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu.

Vyjádření žalované

5. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a zdůraznila, že žalobce přílohy k žádosti přiložil ve speciálním archivním souboru s komprimovanými daty, který není možné otevřít bez speciálního programu umožňujícího dekomprimaci těchto dat. Žadatel původní žádost doručil e-mailem bez zaručeného elektronického podpisu, následně (v souladu se správním řádem) však v zákonné lhůtě odstranil doplněním původní žádosti podáním v listinné podobě s vlastnoručním podpisem. Nedoplnil ale v listinné podobě (nebo jinak v souladu se zákonnou úpravou danou správním řádem) i přílohy své žádosti (obsažené ve zmíněném archivním souboru).
6. Dle žalované obsah druhého odstavce žaloby v jejím bodu II. nelze považovat za řádný žalobní důvod, protože žalobce zde neuvádí žádné skutkové důvody, pro které by rozhodnutí žalované napadl, zmínil pouze ust. § 18c odst. 4 a § 18c odst. 5 větu první (to je ovšem právní úprava, nikoli skutkový žalobní důvod!). Pokud by zde přesto správní soud dovodil, že žalobní důvod týkající se poměrů žalobce je žalobou řádně uplatněn, dovolává se žalovaná rozsudku Městského soudu v Praze vyhlášeného dne 29. 7. 2025, pod č.j. 15 A 113/2024–62 (všechna citovaná soudní rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde soud dospěl k závěru, že žalobce řádně své majetkové, příjmové a osobní důvody neprokázal, a že nevyhovující rozhodnutí žalované pro tento důvod ob stojí. Stejný závěr z hlediska předvídatelnosti soudního rozhodnutí si proto dovolu je žalovaná očekávat (ohledně přezkoumání důvodu „poměrů žalobce“) i v tomto soudním řízení).
7. Ke zneužití (nadužívání) práva uvedla, že nejde pouze o počet žádostí žadatele, i když i ten je v mnohém vypovídající. Zdůraznila, že jde o beneficium, o dobrodiní zákona, což je

„vykoupeno“ tím, že žadatel musí zcela řádně prokázat své poměry i další zákonem stanovené důvody, kdy může (nejde proto o právní nárok!) k určení advokáta dojít. Tendence ke stále se zvyšujícímu počtu žádostí žalobce, tedy jejich akcelerace je zcela zřejmá.

8. Žalovaná má za to, že v rozhodnutí ob stojí oba uvedené důvody, pro které žalobcově žádosti nevyhověla, ale zdůraznila, že v soudním řízení postačí obhájení i důvodu jediného.
9. K předmětu žalobcovy žádosti o určení advokáta, uvedla, že ten měl být ustanoven v řízení o jeho ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 29.8.2024, čj. 105 Co 22/2024-72. Žalované ke dni sepsu vyjádření nebylo známo, zda si žalobce podal skutečně sám bez právního zastoupení ústavní stížnost proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení Okresního soudu v Mělníku ze dne 3.7.2024, čj. 14 C 3/2024-63, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání žaloby (výrok I.), a kterým nebyl žalobce osvobozen od placení soudních poplatků (výrok II.).
10. Konstatovala, že i tak toto řízení před správním soudem se stalo zjevně bezdůvodným. Důvodem je skutečnost, že v mezidobí bylo skončeno samotné soudní řízení vedené před prvoinstančním soudem (OS Mělník), včetně řízení odvolacího (vedeného KS v Praze). Žalovaná uvedla, že vychází z veřejně dostupných dat na portálu Ministerstva spravedlnosti justice.cz. Ohledně řízení vedeného před Okresním soudem v Mělníku pod sp. zn. 14 C 3/2024 je uvedeno mimo jiné následující:

07.10.2024	- usnesení o odmítnutí žaloby dle ust. § 43 odst. 2 o.s.ř.
30.10.2024	- podání opravného prostředku
01.11.2024	- spis odeslán z OS Mělník na KS v Praze
04.11.2024	- spis doručen odvolacímu soudu (= datum nápadu věci u odvolacího soudu)
07.11.2024	- vyřízení opravného prostředku (usnesení soudu I. stupně potvrzeno ve věci KS Praha sp. zn. 21Co 265/2024
13.11.2024	- spis vrácen na OS v Mělníku
<u>03.12.2024</u>	- datum pravomocného <u>skončení věci.</u>

Z uvedeného přehledu ve vztahu k datu, kdy žalobce podal v této věci žalobu správnímu soudu

(15. ledna 2025), je zcela evidentní, že žalobce vede v tomto řízení věcný spor „o ničem“, jde o

spor akademický, spor zcela účelový. I kdyby žalovaná v tomto sporu neuspěla, a věc by jí byla

správním soudem vrácena k novému projednání, musela by řízení o žádosti žalobce zastavit.

11. Závěrem pak uvedl, že účelový postup (rozuměno žalobce ve věci hlavní, kde o určení advokáta žádal) obecně vzato nemůže podléhat ochraně práva, neboť sám takový postup je zneužitím, popřením práva a ten, kdo právo porušuje se nemůže jeho ochrany dovolávat. Postup žalobce není postupem lege artis (v souladu s právem), možná je postupem extra legem (mimo zákon, za hranicí zákona), ale dle žalované je contra legem (protizákonný), zcela jistě ovšem je postupem contra bono mores (v rozporu s dobrými mravy).

Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

12. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce doručil dne 26. 9. 2024 žalované žádost o určení advokáta bezplatně, a to prostřednictvím emailu, jehož součástí bylo podání ze dne 26. 9. 2025, k němuž byl připojen soubor nazvaný „ČAK přílohy.rar“.
13. Žalobce následně zaslal žalované vyplněnou formulářovou žádost o právní službu pro fyzickou osobu z 26. 9. 2024. V žádosti zaškrtl, že žádá o určení advokáta za účelem řízení před Ústavním soudem, kdy poslední rozhodnutí soud mu bylo doručeno 17. 9. 2024. Dále uvedl, že jde o ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2024, č. j. 105 Co 22/2024-72. Žalobce se vyjádřil ke svým příjmovým a majetkovým poměrům a na závěru uvedl: *„přílohy poslány elektronicky dne 26. 9. 2024, nemám peníze na tiskové služby a kopírování 20 příloh“*. Pod kolonkou přílohy je vyjmenováno 6 příloh, na které žalobce odkazuje.
14. Žalovaná o žádosti rozhodla napadeným rozhodnutím, neboť žadatel neprokázal, že je osobou, jejíž příjmové a majetkové poměry odůvodňují určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně, nedoložil řádně doklady o svých poměrech (§ 18c odst. 4, § 18 c odst. 5 věta právní zákona o advokacii. Za zásadní považovala skutečnost, že žalobce nedoplnil v listinné podobě přílohy své žádosti, s nimiž se tak žalovaná nemohla seznámit, a tudíž k nim ani nemohla přihlížet. Zdůraznila, že soubor nazvaný „ČAK přílohy.rar“ je speciální archivní soubor s komprimovanými daty, který není možné otevřít bez speciálního programu umožňujícího dekomprimaci těchto dat.
15. Druhým důvodem byla zvyšující se procesní aktivita žalobce a s tím související nadužívání institutu určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní pomoci. Přitom znovu konstatovala, že žalobce neprokázal své příjmové a majetkové poměry, když údaje uvedené v žádosti řádně nedoložil.
16. Žalobce tak nesplnil zákonem stanovené podmínky, a proto nemohlo být jeho žádosti vyhověno.

Jednání soudu

17. U jednání soudu žalobce odkázal na žalobu a uvedl, že jádrem sporu je, že žalovaná neuznala v rozporu s ústavou a Listinou základních práv a svobod řádně doložený příspěvek na živobytí jako dávku pomoci v hmotné nouzi, z níž vyplývala neschopnost žadatele zaplatit advokátní přímus 10 000 a výše před Ústavním soudem, aby se mohl bránit u soudu. Žalovaná neuznala rozumně racionálně doložené listiny ve formátu rar., které označila jako nepřijatelné. Přitom poukázal na to, že v dnešní době každé malé dítě, nebo alespoň většina, ví, jak se k němu dostat. Jednalo se o velké množství listin a žalobce byl v dobré víře, že žalovaná soubor otevře. Žalobce je osobou v hmotné nouzi a podání na poště stojí peníze, proto hledal bezplatné řešení. Žalovaná pochybila, pokud žalobce neupozornila na to, že má s otevřením problém. Kdyby využila kontaktu na žalobce, šlo to vyřešit. Odkázal na zákon o advokacii i na prováděcí vyhlášku ministerstva spravedlnosti a zdůraznil, že ani z formuláře nevyplývá, že by nebylo možné využít komprimaci dat. To učinil proto, že byl limitován kapacitou emailové stránky. Poukázal i na rozpor v rozhodnutí žalované, která na jedné straně uvádí, že žalobce nedoložil nic, a následně hodnotí výpis z účtu, který ani doložen nebyl. V rozporu se spisy je i to, že žalovaná utiskuje v rozporu se zákazem útisku podle trestního zákoníku žadatele, který se nachází v hmotné nouzi, tím, že ho nutí k prodeji nemovitosti sloužící k bydlení. To je v rozporu s judikáty zdejšího soudu, zejména s rozhodnutím ve věci 3 A 68/2024. Žalobce nabyl nemovitost děděním a dosud mu nebyl

do této nemovitosti umožněn přístup, což žalovaná zlehčovala. Žalovaná zlehčovala i to, že žalobce sice nemá příjmy, ale mohl si je zvýšit prací, když pominula, že žalobce je veden na úřadu práce jako uchazeč. Ani tvrzení, že žalobce se vyhýbá zvýšení příjmů, nemá oporu ve spise. Ohledně zneužití práva na bezplatnou právní pomoc poukázal na to, že z judikatury vyplývá, že samotný počet žádostí neimplikuje zneužití práva, když podstatná je povaha řízení. Proto je tento důvod nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

18. Žalovaná odkázala na napadené rozhodnutí a uvedla, že žádost zamítla ze dvou důvodů. Poukázala na to, že žalobce má několik možností, jak získat zastoupení. Podání žádosti na advokátní komoru je pouze jedním z nich, přičemž formulář žádosti je součástí vyhlášky ministerstva spravedlnosti. K důvodu neprokázání poměrů žalobcem zdůraznila, že žalobce neprokázal svá tvrzení. Sice tvrdí, že platí nájemné, ale nedoložil nájemní smlouvu. Není podstatné, kolik se odečte z účtu, ale kolik platí dle nájemní smlouvy. Žalobce tvrdí, že pobírá příspěvek na bydlení, ale rozhodnutí nedoložil. Také tvrdí, že ho sponzoruje jeho maminka, a ačkoli to formulář vyžaduje, neuvedl celkovou výši svého dluhu vůči mamince. Zdůraznila také, že pokuty žalobce dostává za hrubě urážející podání vůči soudcům Okresního soudu v Mělníce a považuje to za jakési osobní hrdinství. Pokuty uložené tímto soudem byly vždy potvrzeny Krajským soudem v Praze, maximálně byly nepatrně sníženy. Jedná se o pokuty v řádu desítek tisíc a žalobce se tak zbytečně připravuje o majetkový přínos. Poukázala také na to, že žalobce je osobou s vysokoškolským vzděláním, v produktivním věku, který však nemůže počítat s tím, že registraci na trhu práce jeho veškerá aktivita na trhu práce končí. Navíc je osobou s vyživovací povinností k nezletilým dětem. Podle žalované, je za této situace pro žalobce každá práce vhodná. Žalobce ani netvrdí, že by si objektivně nemohl opatřit prostředky pro živobytí na trhu práce, což by navíc měl dle formuláře doložit. Proto nelze než konstatovat, že se žalobce bezdůvodně vyhýbá dosahování adekvátních příjmů. K vlastnictví nemovitosti uvedla, že žalobce vlastní nemovitost ve Vráži u Berouna, kromě toho bydlí na jiné adrese v Mělníku. Žalovaná je přesvědčena, že je žalobce pasivní a nesnaží se z vlastnictví nemovitosti získat majetkovou hodnotu, ze které by alespoň částečně mohl hradit advokáta. K přílohám rar. odkázala na bod [24] rozsudku zdejšího soudu ve věci 5 A 9/2025 a odkázala na sdělení elektronické podatelny ČAK. Ze zákona pak jednoznačně vyplývá, že žadatel musí doložit výpis z účtu za 6 měsíců a žalovaná není povinna do nekonečna žalobce vyzývat, neboť ust. § 37 odst. 3 správního řádu se v projednávané věci nepoužije. K druhému důvodu nadužívání institutu určení advokáta připustila, že mohl být odůvodněn podrobněji, ale zdůraznila, že tento důvod se prolíná celým rozhodnutím, z čehož je nadužívání tohoto institutu ze strany žalobce patrné. Žalovaná také poukázala na to, že nelze připustit, aby byl žalobce ve svých podání zasílaných soudu do Spr. sprostý a neslušný, a poděkovala soudům za to, že takové jednání žalobce neakceptuje.
19. Soud pak seznámil účastníky s obsahem správního spisu. K tomu žalobce žádal o provedení důkazu formulářem, ze kterého by bylo patrné, zda byl žalobce vyzván k tomu, aby datovou zprávu zasílal v jiném formátu než rar. Žalovaná nevycházela z ust. § 18c odst. 3 věta třetí zákona o advokacii a z prováděcí vyhlášky ministerstva spravedlnosti, ale omezila se na nějaké znění, které zní nesmyslně. Žalovaná měla žalobce poučit o tom, že přílohy rar. nemohla otevřít. Za klíčový důkaz považuje prováděcí vyhlášku 128/2018, kde žádná podmínka, jakým způsobem má žadatel prokazovat, stanovena není. Dále navrhl výslech žalované, aby zástupce žalované ukázal, kde je taková podmínka stanovena.

20. K tomu žalovaná uvedla, že výslech žalované, resp. výslech zástupce žalobce, je novinkou, když on sám se ani na rozhodování nepodílí.
21. Následně soud usnesením oba návrhy žalobce na doplnění dokazování jako nedůvodné zamítl, neboť právními předpisy soud dokazování neprovádí, a ohledně návrhu na výslech žalované dospěl k závěru, že postačí, pokud se přítomný zástupce žalované k věci vyjádří, což mu bylo soudem umožněno.

Posouzení věci soudem

22. Městský soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
23. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
24. Žaloba není důvodná.
25. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:
26. Podle § 18 odst. 1 zákona o advokacii *advokát je oprávněn poskytnutí právních služeb odmítnout, pokud nebyl podle zvláštních právních předpisů ustanoven nebo Komorou k poskytnutí právních služeb podle odstavce 2 a § 18a až 18c určen; ustanovení § 19 tím není dotčeno.*
27. Podle § 18 odst. 2 zákona o advokacii *ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí*
- a) právní porady podle § 18a nebo*
b) právní služby podle § 18c.
28. Podle § 18c odst. 4 zákona o advokacii *k žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně musí žadatel přiložit doklady o výši příjmu žadatele a společně s ním posuzovaných osob za období 6 kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti, jakož i doklady o jeho majetkových poměrech. Podrobnosti náležitosti žádosti a způsob prokazování příjmových a majetkových poměrů žadatele v případě žádosti o poskytnutí právní služby bezplatně, jakož i rozsah údajů, které je žadatel povinen Komorě sdělit, stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.*
29. Podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii *komora určí advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, bez zbytečného odkladu. Komora žádosti nevyhoví, jestliže jde o zneužití práva nebo jde-li o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva* (podtržení doplněno soudem-pozn. soudu).
30. Soud si je vědom, že do předmětné právní úpravy zasáhl Ústavní soud, který nálesem ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21 zrušil uplynutím dne 31. 12. 2023 ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve slovech „*jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a*“, čímž rozšířil právo na určení advokáta k poskytnutí právní služby i na žadatele, kteří nejsou nemajetní a o určení žádají z jiných důvodů. Pro nyní projednávanou věc však tento zásah

není podstatný, neboť žalobce o určení advokáta žádal právě z důvodu své nemajetnosti (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2024, č.j. 3 A 119/2023-50).

31. Soud předesílá, že žalovaná založila své rozhodnutí na dvou důvodech, pro které nebyl žalobci k jeho žádosti určen advokát (viz výše). Ze skutečnosti, že žalovaná neurčila žalobci advokáta ze dvou odlišných důvodů, vyplývá, že soud je oprávněn zrušit napadené rozhodnutí pouze v případě, pokud v rámci soudního přezkumu neobstojí žádný z nich. K nenaplnění každého z obou důvodů žalovaná připojila alespoň stručnou úvahu; v tomto ohledu je proto odůvodnění napadeného rozhodnutí jako celek přezkoumatelné.
32. Soud v prvé řadě považuje za nutné zdůraznit, že aby mohl být účastník se svou žalobou úspěšný, musí jeho žaloba splňovat zákonem stanovené podmínky, přičemž jednou z nich jsou řádně uplatněné žalobní body. Ve vztahu k prvnímu důvodu, pro který žalovaná zamítla žádost žalobce, tedy k neprokázání žalobcových příjmových a majetkových poměrů, soud předesílá, že správní soudnictví je ovládáno zásadami dispoziční a koncentrační, vyjádřenými v § 71 s. ř. s., podle jehož odst. 1 písm. d) musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Vymezením žalobního bodu se zabýval NSS například v rozsudku z 20. 12. 2005, č.j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, podle něž je žalobce povinen „uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [...] Líčení skutkových okolností v žalobě nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“ Rozšířený senát v rozsudku z 24. 8. 2010, č.j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, upřesnil, že „jestliže žalobní bod těmito požadavkům vyhovuje, je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně – v mezích této formulace – v průběhu řízení dále doplněn.“
33. Žalobce však v nyní projednávané věci v druhém žalobním bodu pouze obecně namítl nezákonnost napadeného výroku ohledně závěrů žalované o nesplnění podmínek dle ust. § 18c odst. 4 a § 18c odst. 5 věta první zákona o advokacii. Žalobce však neuvádí žádná konkrétní skutková tvrzení, která by se vztahovala k napadenému výroku, když neuvádí, z jakých konkrétních důvodů považuje napadené rozhodnutí v části týkající se neprokázání poměrů žalobce za nezákonné, v čem spatřuje pochybení žalované a proč má za to, že skutkový a procesní stav, který vzala žalovaná za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu. Z uvedeného je totiž patrné, že žalobce pouze cituje znění § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., aniž by uvedl jakoukoli souvislost s napadeným rozhodnutím. Že se jedná o pouhou citaci tohoto ustanovení je patrné i z toho, že žalobce ani nespecifikoval, zda vytýká žalované, že skutkový stav, který vzala za základ napadeného rozhodnutí, byl v rozporu se spisy anebo zda v nich neměl oporu. Navíc nelze za žalobní bod ve smyslu závěrů citované judikatury označit pouhý číselný odkaz na 3 odstavce napadeného rozhodnutí, tak jak to bez jakýchkoli dalších tvrzení učinil žalobce. Ani z těchto odkazů totiž není patrné, jaké konkrétní vady žalobce uvádí žalované (jež jsou obsaženy

v odkazovaných odstavcích) vytýká. Soud proto dospěl k závěru, že druhý bod žaloby není žalobním bodem, který by mohl projednat, a proto se touto námitkou nezabýval.

34. Žalobcovu argumentaci nelze považovat ani za tzv. zárodek žalobního bodu. I z něj totiž musí alespoň v nejhrubších rysech vyplývat, že žalobce považuje rozhodnutí za nesprávné z nějakého určitého důvodu. Za zárodek žalobního bodu nelze považovat pouhé citace zákonných ustanovení bez alespoň minimální vazby s popisem skutkového stavu děje či jiné individualizace. Za zárodek bodu nelze považovat obecnou argumentaci, kterou by mohl uplatnit jakýkoliv žalobce v obdobné věci (srov. rozsudek NSS z 18. 11. 2020, čj. 1 Azs 138/2020-33, bod 27; v této věci NSS neuznal za zárodek žalobního bodu argument, že správní orgán porušil povinnost „zjistit přesně a úplně skutkový stav věci“). Právě o takovou argumentaci jde v případě žalobce druhého žalobního bodu – každý komu by žalovaná neurčila advokáta, by totiž mohl v žalobě obecně namítat, že je „*skutkový a procesní stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí, v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu*“.
35. Vzhledem k tomu, že druhý bod žaloby nesplňuje náležitosti žalobního bodu stanovené v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nemohl soud posoudit žalobcovy úvahy, výtky a sdělení uvedená žalobcem při soudním jednání ve vztahu k námitce týkající se neprokázání příjmových a majetkových poměrů jako rozšíření žalobního bodu, neboť se jedná o pozdě vznesené námitky. Žalobci bylo doručeno napadené rozhodnutí dne 15. 11. 2024, lhůta pro podání žaloby uplynula dne 15. 1. 2025 a ústní jednání, při kterém žalobce námitky ve vztahu k neprokázání jeho příjmových a majetkových poměrů vznesl, se konalo dne 14. 10. 2025, tedy až po uplynutí dvouměsíční lhůty pro podání žaloby stanovené v ust. § 72 odst. 1 s. ř. s. Protože nejde ani o zárodek žalobního bodu, nemohl ho žalobce po uplynutí uvedené lhůty rozhojňovat. Soud se proto ani těmito tvrzeními zabývat nemohl.
36. Pokud jde o druhý důvod neurčení advokáta, tj. zjevné nadužívání institutu určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní pomoci ve smyslu § 18 odst. 5 věty třetí zákona o advokacii, je zřejmé, že argumentace žalované obsažená v napadeném rozhodnutí je založena pouze na počtu žádostí žalobce. Žalovaná odkázala toliko na počet žádostí žalobce, avšak blíže nepopsala konkrétní případy, ve kterých by se zabývala skutkově obdobnými případy žalobce, tj. případy, které souvisely s uložením pořádkové pokuty žalobci z důvodu jím učiněného urážlivého podání. Žalovaná tak v napadeném rozhodnutí nerozvedla, z čeho usoudila, že se v případě žalobce jedná o zjevné nadužívání institutu určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní pomoci. Jinými slovy, v napadeném rozhodnutí absentuje popis konkrétních okolností (důvodů), z nichž žalovaná dovodila, že žalobci nejde o vyřešení sporné otázky, nýbrž o vyvolání a vedení sporu jako takového, resp. o vyvolání množství řízení. Pouhé konstatování, že žalovaná eviduje od roku 2017 ve svém evidenčním systému 53 žádostí žalobce o určení advokáta k poskytnutí právní služby (kdy mu bylo v 18 případech vyhověno), samo o sobě neindikuje závěr o tom, že se jedná o zneužití práva na bezplatnou právní pomoc. Totéž platí i pro tvrzení žalované, že u žalobce je patrná zvyšující se tendence v podávání žádostí o určení advokáta k poskytnutí právní služby, a že tudíž jde o zjevné nadužívání institutu určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní pomoci. Soud nevylučuje, že mnohonásobné a opakované podávání žádostí o určení advokáta může být v obecné rovině ukazatelem „sudičství“ žadatelů, resp. zneužíváním institutu určení advokáta. Poukaz na prostý počet žádostí však sám o sobě, bez bližšího odůvodnění neobstojí (viz např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2024, č. j. 10 A 76/2023-99). V tomto ohledu soud odkazuje také na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), ze dne

12. 8. 2021, č. j. 5 As 186/2021–15, v němž soud potvrdil závěr správního orgánu, že žadatel se dopustil svou žádostí zneužití institutu určení advokáta, přičemž konstatoval, že v daném případě „[s]ama četnost stěžovatelem vedených sporů by nevedla k závěru o zneužití práva, podstatná je však povaha těchto sporů, z nichž není patrné, že by se skutečně jednalo o legitimní obranu práv a oprávněných zájmů stěžovatele, naopak vše nasvědčuje tomu, že smyslem je pro stěžovatele samotné vedení těchto sporů.“ Z odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze zjistit, zda se u žalobce v minulosti jednalo o nelegitimní procesní obranu vedenou pouze s cílem vyvolat spor a nikoli proto, aby hájil svá konkrétní práva a zájmy. Tato žalobcová námitka je proto důvodná.

37. Vzhledem k tomu, že žalobce proti důvodu zamítnutí jeho žádosti o určení advokáta pro neprokázání příjmových a majetkových poměrů žádnou řádnou žalobní námitku nevznášel, tento druhý důvod zamítnutí žádosti obstál, a žalobce tak nemohl být se svou žádostí o určení advokáta úspěšný.

Závěr a náklady řízení

38. Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly. Žalovaná sice navrhla, aby jí byly náklady přiznány alespoň ve výši paušálních náhrad dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. Aplikace této vyhlášky a úpravy § 151 odst. 3 o. s. ř. je však ve správním soudnictví vyloučena (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 25. 8. 2015, čj. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS). Soud proto ve výroku II. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. října 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.